

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 124

van **KOEN VAN DEN HEUVEL**

datum: 24 januari 2024

aan **JAN JAMBON**

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

Raamcontracten Vlaamse overheid - Lokale besturen

Ik stel deze vraag in opvolging van mijn schriftelijke vraag nr. 207 van 11 februari 2022.

De Vlaamse Regering zet met het plan Vlaamse Veerkracht volop in op de relance van de economie, en onze Vlaamse kmo's vormen de ruggengraat van die economie. De Vlaamse overheid erkent dat het belangrijk is om de kmo's te betrekken bij overheidsinvesteringen en wil de deelname van kmo's aan overheidsopdrachten bevorderen. Het Facilitair Bedrijf is de enige aankoopcentrale van de Vlaamse overheid en staat bijgevolg in voor alle overheidsopdrachten en raamcontracten die de Vlaamse overheid uitschrijft. Een raamcontract is een contract tussen de overheid en de opdrachtnemer waarbij gedurende een bepaalde periode de voorwaarden voor opdrachten worden vastgelegd. In de raamovereenkomsten streeft het Facilitair Bedrijf naar een optimaal evenwicht tussen maatschappelijke meerwaarde, kwaliteit en prijs.

In de mate van het mogelijke stelt het Facilitair Bedrijf de afgesloten raamcontracten ook open voor de lokale besturen. Het gaat dan bijvoorbeeld over drukwerk, implementatie van IT-toepassingen, ondersteuning bij het maken van websites en hosting, consultancy inzake personeel en organisatie, mobiliteit enzovoort. Het aankoopbeleid van de Vlaamse overheid stelt dat niet elk contract op grote schaal in de markt moet worden gezet maar dat ook hier een opdeling in meerdere percelen of mini-competenties mogelijk is.

1. Hoeveel raamcontracten staan er momenteel open voor lokale besturen en voor welke producten en diensten? Welke raamcontracten zijn verder opgesplitst in percelen?
2. De aankoopcentrale van het Facilitair bedrijf werkte aan een nieuwe uniforme procedure om de opdrachten te monitoren. Tegen eind 2022 zou het mogelijk moeten geweest zijn om betrouwbare uitspraken te doen over de verhouding tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen wat betreft aantal en bedragen.
Hoeveel lokale besturen en diensten van de Vlaamse overheid hebben tussen 2016 en heden ingetekend op een raamcontract? Graag een overzicht per jaar, per raamcontract.
3. Voor welke bedragen hebben de lokale besturen ingetekend op een raamcontract? Graag een overzicht per jaar, per raamcontract.
4. Hoeveel kmo's namen tussen 2016 en heden deel aan overheidsopdrachten? Graag een opsplitsing per jaar, per sector.
5. Hoeveel kmo's haalden uiteindelijk de opdracht binnen tussen 2016 en heden? Graag een opsplitsing per jaar, per sector.

6. Zijn er bepaalde sectoren die momenteel achterop hinken op het vlak van kmo-participatie? Zo ja, welke sectoren en hoe wil de minister de kmo-participatie in die sectoren extra promoten?

JAN JAMBON

MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, DIGITALISERING EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD

op vraag nr. 124 van 24 januari 2024

van **KOEN VAN DEN HEUVEL**

1. In totaal biedt het Agentschap Facilitair Bedrijf als aankoopcentrale voor de Vlaamse overheid op dit moment 248 lopende percelen aan voor 132 raamovereenkomsten. 123 percelen (57 raamovereenkomsten) hiervan staan open voor lokale besturen. Onderstaande tabel geeft de verdeling over categorieën en productgroepen weer.

Categorie en producttype	# raamovereenkomsten	# percelen
Facilities Goederen en Diensten	19	37
andere	1	1
kantoorartikelen	1	1
kledij	4	6
mobiliteit	11	24
veiligheid en welzijn	2	5
Gebouwgebonden facilities	12	27
catering	3	11
kantoorinrichting	6	11
schoonmaak	3	5
Innovatie en Technologie	7	18
consultancy	1	1
druk, print- en kopieerwerk	1	1
innovatie en technologie	3	9
post	1	4
telefonie	1	3
Personeel en Organisatie	14	27
communicatie	1	1
consultancy	2	2
personeel/organisatie/welzijn	11	24
Technisch Beheer	5	14
energie en milieu	2	10
technisch onderhoud vastgoed	1	1
veiligheid en welzijn	2	3
Eindtotaal	57	123

- 2-3. Vooreerst moet worden opgemerkt dat de aankoopcentrale van het Facilitair Bedrijf slechts in een minderheid van de raamovereenkomsten werkt met een voorafgaande toetreding ('intekening'). Dit is enkel het geval voor raamovereenkomsten waar per besteller een aantal overkoepelende afspraken en parameters moeten worden vastgelegd alvorens er tot bestelling kan worden overgegaan. Voor de grote meerderheid van de raamovereenkomsten geldt evenwel dat bestellers onmiddellijk na de sluiting rechtstreeks bestellingen bij de opdrachtnemer kunnen plaatsen,

uiteraard in zoverre deze bestellers in het toepassingsgebied van de raamovereenkomst zijn opgenomen. Zodoende is het niet mogelijk om over de volledige catalogus heen een overzicht te krijgen van entiteiten die al dan niet 'ingetekend' hebben op specifieke overeenkomsten.

Voor de volledige portfolio aan raamovereenkomsten dienen alle opdrachtnemers van de aankoopcentrale wel minimaal jaarlijks een overzicht door te sturen met de gefactureerde bedragen excl. BTW, dit voor door alle entiteiten in het toepassingsgebied (= afnames). Een overzichtstabel per jaar van deze afnames, opgesplitst volgens lokale entiteiten enerzijds en de Vlaamse overheid plus andere entiteiten anderzijds, kan u hieronder vinden. De afnames gaan terug tot 2019, voor 2023 werden de gegevens nog niet van alle opdrachtnemers ontvangen.

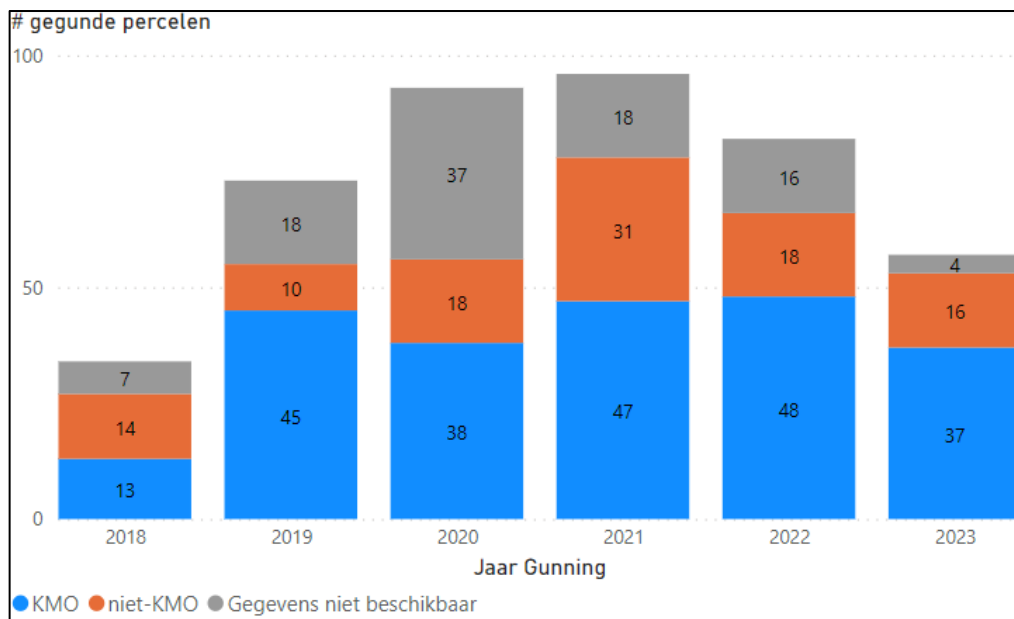
Een verdere opsplitsing van de afnames en aantal unieke afnemende entiteiten per raamovereenkomst is als bijlage aan dit antwoord toegevoegd.

afnames en # klanten per jaar en type klant (excl. BTW)		
	vlaamse overheid + andere	lokaal
2019	# klanten: 67 afname: € 85.441.598 (97,1%)	# klanten: 15 afname: € 2.508.189 (2,9%)
2020	# klanten: 87 afname: € 121.758.431 (96,3%)	# klanten: 305 afname: € 4.732.777 (3,7%)
2021	# klanten: 94 afname: € 181.774.502 (93,7%)	# klanten: 306 afname: € 12.212.417 (6,3%)
2022	# klanten: 156 afname: € 344.648.612 (96,3%)	# klanten: 314 afname: € 13.326.663 (3,7%)
2023	# klanten: 211 afname: € 323.044.829 (96,0%)	# klanten: 104 afname: € 13.454.023 (4,0%)

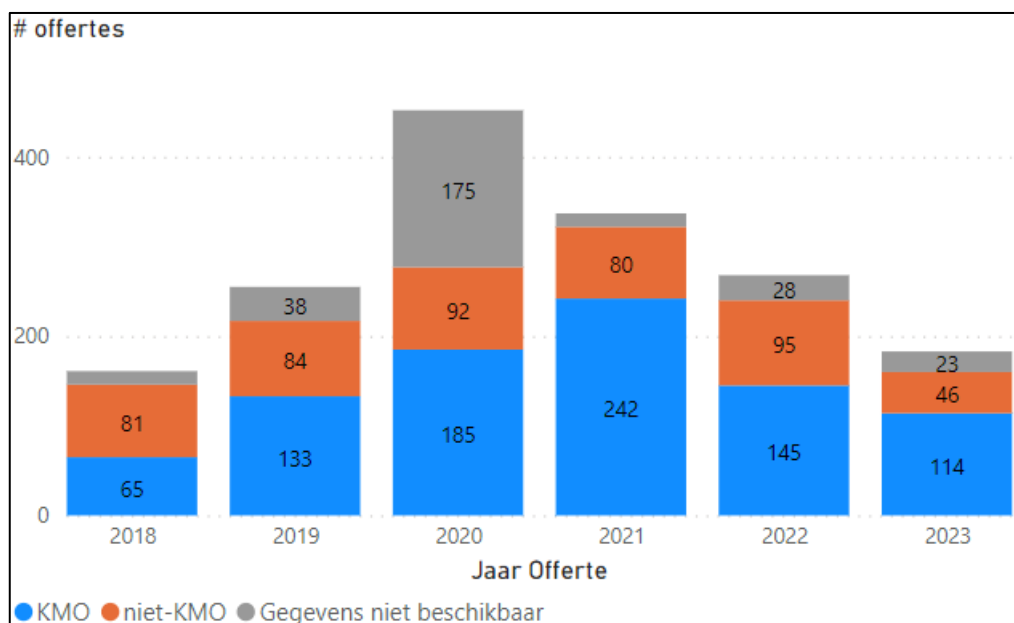
4-5.Registratie in eDelta – het bronsysteem voor deze gegevens – is voor alle entiteiten binnen de Vlaamse administratie verplicht sinds 2018; voor 2016 en 2017 kunnen we dus geen gegevens voorzien.

Van 2018 t.e.m. 2023 werden er van 435 percelen 228 gegund aan kmo's (52%). Voor 23% van de overige 207 percelen echter kan er geen groottebepaling gebeuren omdat er niet voldoende gegevens voorhanden zijn (bv. tijdelijke handelsvennootschappen, natuurlijke personen). We vermoeden dat er zich onder de categorie 'gegevens niet beschikbaar' ook nog heel wat kmo's bevinden.

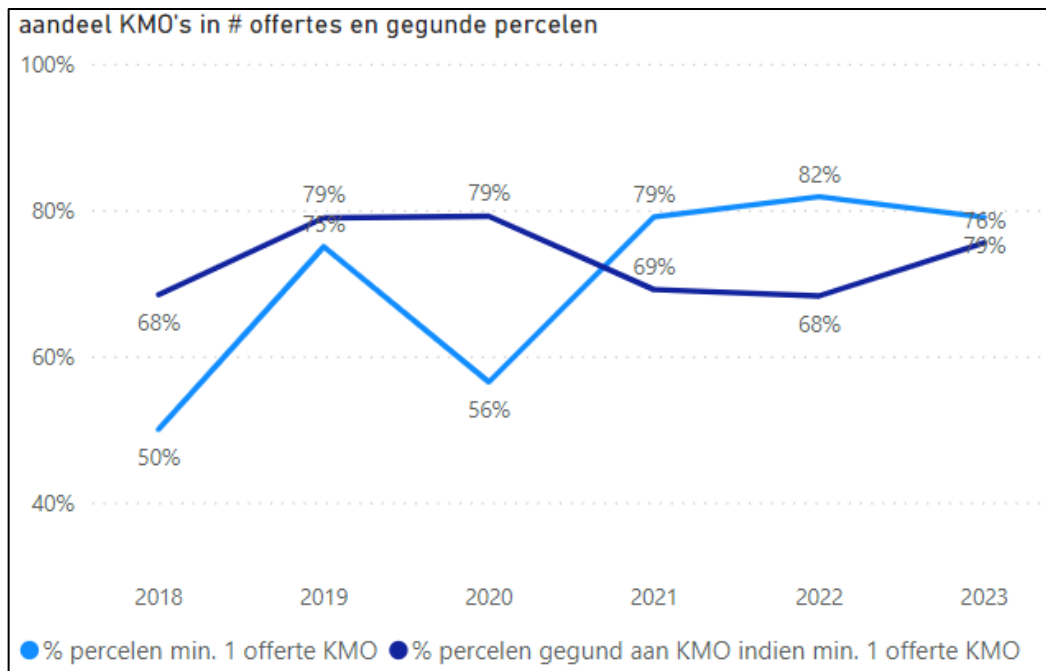
Het opdelen per sector is hier niet mogelijk gezien er in eDelta voor 1 perceel doorgaans meerdere CPV-codes ingevoerd worden die in verschillende sectoren vallen. Zo kan voor bv. een raamovereenkomst voor kantoorinrichting zowel 'kantoormeubilair' (39130000-2) als 'installatie van kantooruitrusting' (51620000-4) ingegeven worden. Dossierbehandelaars vullen dit in naar eigen oordeel in en er is geen hiërarchie tussen de ingegeven codes; een indeling naar sector kan dus niet representatief zijn.

Van de in totaal 1656 offertes voor deze percelen waren er 884 (53,4%) afkomstig van een kmo, met hier dezelfde kanttekening wat betreft de ontbrekende gegevens.

Over de volledige periode heen was er voor 72% van deze percelen (435) minimum 1 offerte afkomstig van een kmo (313). Bij 73% van de percelen met minimaal 1 kmo-offerte werd de offerte ook effectief aan een kmo gegund (228).

6. Er kan niet worden vastgesteld dat er gehele sectoren zijn waarin kmo's zouden achterop hinken. Dit is veelal afhankelijk van de concrete opdracht. Wat de aankoopcentrale betreft wil ik aangeven dat zij hierbij altijd overweegt welke een correcte segmentering van de opdracht is volgens de sterktes van de markt nadat de noden in kaart zijn gebracht. Sommige noden gaan naar grote spelers, andere precies naar kleinere bedrijven met specifieke kwaliteiten. Hierbij wordt altijd gestreefd naar een optimale segmentering volgens de kenmerken van de opdracht en de markt, de financiële en economische efficiëntie en de kwaliteitsgaranties bij de uitvoering van de opdracht.

Het is hierbij een belangrijke vaststelling dat in 72% van de overheidsopdrachten van de aankoopcentrale (percelen) minstens 1 offerte afkomstig is van een kmo. En binnen deze dossiers wordt in 73% van de gevallen de opdracht gegund aan een kmo. Dit toont aan dat het voor de kmo's loont om te participeren aan deze overheidsopdrachten.

Wat betreft de promotie van de kmo-participatie aan overheidsopdrachten wil ik vermelden dat de Vlaamse overheid in 2021 en 2022 in het kader van het project 'kmo-participatie aan overheidsopdrachten' enerzijds de eigen aankopers heeft gesensibiliseerd om meer in te zetten op kmo-participatie én anderzijds de kmo's heeft overtuigd om mee te dingen bij overheidsopdrachten. Er werden evenementen en een kmo-beurs georganiseerd onder het motto 'Welkom KMO'. Alle informatie hierover is beschikbaar op de [website](#).

In 2023 werd voor aansluiting gezorgd bij de diverse nieuwe wetgevende initiatieven die als doel hebben om de deelname van kmo's aan overheidsopdrachten te vergroten. Hierbij werden belangrijke wijzigingen aan de regelgeving overheidsopdrachten doorgevoerd. De mogelijkheid om voorschotten toe te kennen werd aanzienlijk versoepeld en in bepaalde hypothesen verplicht, onder meer wanneer de opdracht aan een kmo wordt gegund. Voor bepaalde procedures is ook een biedvergoeding verplicht wanneer offertes vergezeld moeten gaan van onder meer maquettes en grafische ontwerpen. De regels rond het eisen van een borgtocht zijn eveneens aanzienlijk versoepeld. Deze wijzigingen zorgen ervoor dat de drempels voor kmo's om deel te nemen aan overheidsopdrachten worden weggenomen.

Bovendien is het gebruik van e-procurement nu ook verplicht gesteld voor onderhandelingsprocedures zonder voorafgaande bekendmaking. Er werden tevens een aantal bijkomende transparantieplichtingen geïntroduceerd met de bedoeling om ook op een meer gestructureerde wijze gegevens te kunnen verzamelen en tot een meer volledige rapportering te komen.

Mijn diensten hebben hierover uitgebreid gecommuniceerd via hun [website](#) en door de organisatie van een informatiesessie in januari 2024. Ook de komende maanden zal verder worden ingezet op de sensibilisering van de aankopers van de Vlaamse overheid.

BIJLAGE

[Overzicht afnames en aantal unieke afnemende entiteiten per raamcontract](#)